

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษา ปี 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทั้ง 14 คณะ ได้แก่ คณะเกษตรศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะเทคโนโลยี คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น 14 คณะวิชา เกี่ยวกับปัญหาการปรับตัว 10 ด้านคือ

1. ด้านสุขภาพ
2. ด้านการเงินและที่อยู่อาศัย
3. ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ
4. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม
5. ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว
6. ด้านบ้านและครอบครัว
7. ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา
8. ด้านการปรับตัวทางการเรียน
9. ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา
10. ด้านหลักสูตรและการสอน

5.2 การดำเนินการวิจัย

5.2.1 ประชากร

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี 1 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 2,124 คน

5.2.2 กลุ่มตัวอย่างและการเลือกตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 342 คน เป็นนักศึกษาชาย 162 คน นักศึกษาหญิง 180 คน ทั้งนี้ ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่คำนวณจากประชากรทั้งหมดโดยใช้สูตรของยามาเน (Yamane, 1967) ที่ให้มีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 มีจำนวนเท่ากับ 342 คน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ตัวอย่างของประชากรกระจายอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของจำนวนนักศึกษาแต่ละคณะ ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มนักศึกษาจากทุกคณะโดยสัดส่วน

5.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวของนิสิตนักศึกษาของสุภาพรณ โคตรจรัส (2524) ซึ่งดัดแปลงจากแบบสำรวจปัญหาสำหรับนิสิตนักศึกษาของมูนีย์ (Mooney Problem Check List : College Form, 1950) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .983 โดยวิธีนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับนักศึกษา ปี 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 30 คน ก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 3 สัปดาห์ และหาคุณภาพของแบบสำรวจโดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Coefficient, Cronbach 1984) ได้ค่าความเชื่อมั่น .974

ลักษณะของแบบสำรวจปัญหาของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ คณะ ชั้นปี

สาขาวิชา

ตอนที่ 2 เป็นรายการปัญหาการปรับตัว จำนวน 200 ข้อ วัดปัญหาการปรับตัว 10 ด้าน โดยมีจำนวนข้อในแต่ละด้าน จำนวน 20 ข้อ เมื่อจำแนกระดับความมากน้อยของปัญหา รายการปัญหาแต่ละข้อ จึงมีคำตอบเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งระดับความมากน้อยของปัญหาและได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เป็นปัญหามากที่สุด	มีค่าคะแนน 5
เป็นปัญหามาก	มีค่าคะแนน 4
เป็นปัญหามากปานกลาง	มีค่าคะแนน 3
เป็นปัญหาเล็กน้อย	มีค่าคะแนน 2
ไม่เป็นปัญหา	มีค่าคะแนน 1

รายการปัญหาการปรับตัวของนักศึกษา 10 ด้าน มีดังนี้

1. ด้านสุขภาพ
2. ด้านการเงินและที่อยู่อาศัย
3. ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ
4. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม
5. ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว
6. ด้านบ้านและครอบครัว
7. ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา
8. ด้านการปรับตัวทางการเรียน
9. ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา
10. ด้านหลักสูตรและการสอน

5.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากคณบดีมหาวิทยาลัยถึงคณบดีคณะ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักศึกษา ปี 1 และรับแบบสำรวจคืนด้วยตนเองทุกคณะ จากแบบสำรวจปัญหาของนิสิตนักศึกษาทั้งหมด 342 ฉบับ ได้รับคืนทั้งสิ้น 342 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาแล้ว ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสำรวจปัญหาของนักศึกษา นำไปแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจปัญหาของนักศึกษาด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวของนักศึกษา

10 ด้าน ปรากฏผลดังนี้

5.3.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี 1 มีปัญหาการปรับตัวด้านการปรับตัวทางการเรียนเป็นปัญหาอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการปรับตัวด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านสุขภาพ ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา ด้านการเงินและที่อยู่อาศัย ด้านบ้านและครอบครัว นักศึกษามีปัญหาการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ระดับเล็กน้อย

5.3.2 ปัญหาการปรับตัวด้านสุขภาพ นักศึกษาทุกคณะมีปัญหาการปรับตัวด้านสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ระดับเล็กน้อย

5.3.3 ปัญหาการปรับตัวด้านการเงินและที่อยู่อาศัย นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีปัญหาการปรับตัวด้านการเงินและที่อยู่อาศัยอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาคณะอื่น ๆ มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ระดับเล็กน้อย

5.3.4 ปัญหาการปรับตัวด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีปัญหาการปรับตัวด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาคณะอื่น ๆ มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ระดับเล็กน้อย

5.3.5 ปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ทางสังคม นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์และสัตวแพทยศาสตร์ มีปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาคณะอื่น ๆ มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ระดับเล็กน้อย

5.3.6 ปัญหาการปรับตัวด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์มีปัญหาการปรับตัวด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัวอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาคณะอื่น ๆ มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ระดับเล็กน้อย

5.3.7 ปัญหาการปรับตัวด้านบ้านและครอบครัว นักศึกษาทุกคณะมีปัญหาการปรับตัวด้านบ้านและครอบครัวอยู่ในเกณฑ์ระดับเล็กน้อย

5.3.8 ปัญหาการปรับตัวด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา นักศึกษาทุกคณะมีปัญหาการปรับตัวด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนาอยู่ในเกณฑ์ระดับเล็กน้อย

5.3.9 ปัญหาการปรับตัวด้านการปรับตัวทางการเรียน นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี สถาปัตยกรรมศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เกษตรศาสตร์ และสัตวแพทยศาสตร์ มีปัญหาการปรับตัวด้านการปรับตัวทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาคณะอื่น ๆ มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ระดับเล็กน้อย

5.3.10 ปัญหาการปรับตัวด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีปัญหาการปรับตัวด้านการปรับตัวทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาคณะอื่น ๆ มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ระดับเล็กน้อย

5.3.11 ปัญหาการปรับตัวด้านหลักสูตรและการสอน นักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ และสัตวแพทยศาสตร์ มีปัญหาการปรับตัวด้านหลักสูตรและการสอนอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาคณะอื่น ๆ มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ระดับเล็กน้อย

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี 1 มีปัญหาการปรับตัวด้านการปรับตัวทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ดังนั้น งานแนะแนวและจัดหางานของมหาวิทยาลัย น่าจะพิจารณาการให้ความช่วยเหลือโดยการให้คำปรึกษาหรือแนะนำนักศึกษานในเรื่องของวิธีการเรียน การแบ่งเวลาในการเรียน จัดให้มีชมรมหรือกลุ่มวิชาการและกิจกรรมสัมมนาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ตลอดจนเสริมสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการศึกษาเล่าเรียน

นอกจากนี้นักศึกษาหลายคณะมีปัญหาการปรับตัวด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรให้ความสำคัญต่อการใช้ชีวิตร่วมกันของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ การจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ และได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น อันจะมีส่วนช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ต่าง ๆ ของนักศึกษา ได้แก่ ความสนใจ ค่านิยม และการปฏิบัติตัวของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ

5.5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.5.2.1 ควรมีการศึกษาลักษณะการปรับตัวของนักศึกษาเพื่อค้นหาผู้ที่มีแนวโน้มในการปรับตัวผิดปกติ เพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสมและทันที่

5.5.2.2 ควรจะมีการศึกษาวิจัยเฉพาะเจาะจงให้ลงไปในรายละเอียดของปัญหาการปรับตัวเฉพาะด้านที่นักศึกษามีปัญหาในการปรับตัว เพื่อจะได้เข้าใจถึงสาเหตุและทราบข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะเรื่องยิ่งขึ้น